

„Stejně střílí Američané.“ Drulák a ukrajinské útoky na Rusko

parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/-Stejne-strili-Americane-Drulak-a-ukrajinske-utoky-na-Rusko-765486

Radim Panenka

27.11.2024 18:42 | Rozhovor

Jak to bylo s americkým souhlasem Ukrajině střílet na Rusko raketami dlouhého doletu? Bývalý elitní diplomat a expert na mezinárodní vztahy Petr Drulák nabízí vysvětlení, jak to bylo. Vrací se též k ocenění za svobodu projevu, které minulý týden získal. Problém podle něho je, že ústavně zakotvené svobody už obcházejí i některé soudy a státní zástupci.

Foto: XTV

Popisek: Petr Drulák

reklama

Pane profesore, jste jedním z laureátů první ceny za svobodu projevu, kterou udělovala Společnost pro obranu svobody projevu. Co pro vás toto ocenění znamená?

Nejdůležitější na tom celém pro mě je fakt, že zde existuje Společnost pro obranu svobody projevu, která toto téma drží ve veřejném prostoru. Jde o organizaci, která soustavně poukazuje na to, jakým způsobem se neustále vzdalujeme od základních principů svobody projevu, které dokonce v naší nedokonalé demokracii byly v předchozích letech respektovány.

Upozorňují na velmi důležitý posun, ke kterému dochází, a součástí tohoto upozorňování je, že každoročně budou vybírat jednotlivce a organizace, které jsou podle jejich mínění na straně boje za svobodu projevu. Tohoto úsudku si velmi vážím a těší mě, že moje aktivity považovali za hodné veřejného ocenění.

Leckdo by se mohl ptát, zda vůbec v současné době, 35 let od pádu komunistického režimu, má smysl udělovat ceny za svobodu projevu, když je to právo zakotvené v naší ústavě?

Dobrá otázka. Před dvaceti lety by to smysl nemělo, před třiceti lety také ne. Dnes to smysl má, protože toto právo, které je zakotvené v ústavě, je obcházeno nejrůznějšími rozhodnutími, a dokonce i soudními rozhodnutími. Nejde pouze o kroky exekutivních orgánů, ale i soudů. V posledních letech skutečně dochází k útoku na svobodu projevu a vidíme, že v obraně projevu často selhává soudní soustava. Není to tak, že by všichni soudci byli součástí boje proti svobodě projevu, ale významná část z nich se k tomu bohužel připojuje. Kromě toho zde jsou státní zástupci schopni trestat svobodný projev dokonce i vězněním. Dnes je situace mnohem horší než byla před třiceti lety.

Pojďme do zahraničí. S americkým povolením pro Ukrajince použít na ruském území střely dlouhého doletu ATACMS to nejspíš bylo jinak, než jak média prezentovala. Bidenova administrativa prý udělila velmi omezené povolení vztahující se na Kurskou oblast, ale Ukrajinci protlačili do NYT článek, který tohle nezmiňoval... Ukrajina to však použila i jinde.

Nejsem si jistý, jak to s tím omezením bylo a jaké omezení jim skutečně Bidenova administrativa dala. Útok se neomezoval jen na Kurskou oblast, zasáhl i do sousední oblasti. Ukrajinci nejsou ve volbě cílů autonomní. Podle mého soudu mají Rusové pravdu s tím, že obsluha systémů a volba cílů vyžaduje americký personál. Z tohoto hlediska si nemyslím, že by si Ukrajinci sami o sobě rozhodovali, na co se zaútočí, a zrealizovali to. Ukrajinci spíše mohou podávat návrhy, ale stejně střílí Američané. Je to složitá debata, protože přesně nevíme, jaké instrukce americký personál má. Dovedu si představit, že jsou takové, aby se v rámci eskalace nešlo mimo určité limity. Mohou to být například instrukce, že se má útočit pouze na vojenské cíle nebo určitou oblast.

Nesporné ale je, že použitím těchto systémů došlo k eskalačnímu kroku. Bavíme se pouze o tom, jak velká tato eskalace je. Zda je tak velká, jak vyplývá z pozice Kyjeva, anebo menší, jak dávají nyní najevo některé americké zdroje.

Mohou nynější americké informace šířené ve veřejném prostoru jsou jistou formou kroku zpět?

Je možné, že americká relativizace eskalace je spojená s ruskou odpovědí. Putin dal určitým způsobem najevo, že si to nenechá líbit a je připraven zaútočit na cíle NATO. Možná proto Američané v informačním prostoru šíří informace, že to povolení z jejich strany nebylo takové, jak se původně prezentovalo, že to nemysleli na celé Rusko apod. Mohou tím dávat zpátečku, to nelze vylučovat.

Američané zřejmě pochopili, že toto je jasná ruská červená čára, kdy za poslední dobu si Rusko dávalo nějaké červené linie, ale když to Západ poruší, nic se neděje a Rusko nereaguje. Teď to bylo jinak. Rusko poprvé zareagovalo. Moskva řekla nedělejte to. Oni to udělali a přišla odpověď s předvedením nové ruské střely s komentářem, že před ní neexistuje žádná obrana, a pokud budou pokračovat, bude vyslána na Západ. Zpátečka ze strany Západu se v tomto světle jeví jako racionální krok.

Lze jinými slovy říci poněkud kacířsky, že se v této věci Moskva zachovala deeskalačně a místo tvrdé odpovědi přišlo pouhé prohlášení?

Určitě ano. Putin dal podle mě najevo, že vyčkává, s čím skutečně přijde Donald Trupmp. Současný ruský útok na Ukrajinu nebyl výraznějším posunem. Sice poslali raketu nového typu, ale nejruznější rakety tam posílají pořád. Putin dal jednoznačně najevo, že je připraven posunout se na další úroveň konfliktu, ale být to tak nemusí a bude záležet na tom, jak se bude dále s americkými a britskými raketovými systémy na Ukrajině vůči Rusku nakládat, a podle toho přijde odpověď. Putin přehrál míč na stranu Západu a vlastně řekl, že ukázal, čeho všeho je schopen, a počká, co si z toho Západ vezme.

Zmínil jste možné Putinovo vyčkávání na Trumpa. Můžeme být klidnější, že se do inaugurace 20. ledna nic nestane?

To bych si vůbec netroufal říci. Závisí to na tom, čeho všeho je odcházející Bidenova administrativa ještě schopna. Mimo jiné také uznali za prezidenta Venezuely poraženého kandidáta z prezidentských voleb, takže se tam snaží vyvolat občanskou válku. Nevím, co všechno ještě budou podnikat, a vůbec bych se neuklidňoval tím, že nic nehrozí. Jsme ve velmi nebezpečném období.

Bohužel není úplně jasné ani to, co se stane po 20. lednu, protože kolem Trumpa jsou lidé různého druhu. Jednak ti, kteří jasně usilují o mír a odpovídá to linii, kterou Donald Trump hájil v kampani, ale jsou tam i tvrdí neoconi, kteří sami volali po tom, aby Ukrajina dostala systémy raket dlouhého doletu a útočilo se z nich na Rusko. Například jeho nastupující poradce pro otázky národní bezpečnosti Mike Waltz, který si s Bidenovým národním bezpečnostním poradcem Jakem Sullivanem ve všech zásadních otázkách rozumí a jsou zajedno. Takže uvidíme, co po Trumpově nástupu tito lidé předvedou.

Myslíte, že naděje protrumpovského tábora v Evropě nebudou naplněny, nebo dokonce zklamány z toho, že válku na Ukrajině nezastaví?

Jisté to určitě není, ale je tu naděje. Nepochybně to je lepší situace, než kdyby pokračovala demokratická administrativa. Má předchozí slova byla spíše varováním, že nemůžeme konec války po Trumpově nástupu považovat za zaručený. Hluboký stát, který je za celou situaci odpovědný, bude mít svá chapadla i v Trumpově administrativě. Proč to Donald Trump dělá a obklopuje se i těmito lidmi, nevím a snad se nám to vyjeví časem. Uvidíme, proč tam nejsou jen lidé typu J. D. Vance nebo Tulsi Gabbardová, kteří jsou věrní tomu, co Trump říká, a představují linii deeskalace a míru. Musíme být opatrní a v očekáváních velmi střízliví. Nic to však nemění na tom, že existuje naděje.

Psali jsme:

Velké Zelenského nic. Celý svět se bojí, jde však prý jen o trik Ukrajiny.

„Skončí to jednáním s Ruskem a Biden to ví.“

Odhalení z USA

Vrátit Ukrajině jaderné zbraně, zvažuje se podle New York Times. V Rusku již reagují

„Mobil, internet, aplikace X. A jste novinář.“

Musk napsal, mainstream zuří

Přidejte si PL do svých oblíbených zdrojů na Google Zprávy. Děkujeme.

Líbil se Vám tento článek?

Nezávislost naší redakce můžete podpořit peněžitým darem v jakékoliv výši bankovním převodem na účet:

131-981500247/0100

QR kód obsahuje údaje k platbě, výši částky si určete sami.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se [ZDE](#).

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se [ZDE](#).

reklama

Článek obsahuje štítky

[Biden](#) , [Druľák](#) , [Putin](#) , [Rusko](#) , [Ukrajina](#) , [USA](#) , [mír](#) , [Trump](#) , [deep state](#) , [Zelenskyj](#)

Váš názor? (Hlasovalo 0 čtenářů)

Jak hodnotíte obsah rozhovoru?

Rozhodně nesouhlasím

Spíš nesouhlasím 😞 -

Nevím 😊 -

Spíš souhlasím 😄 -

Rozhodně souhlasím

Ukrajina (válka na Ukrajině)

Zprávy z bojiště jsou v reálném čase těžko ověřitelné, ať již pocházejí z jakékoliv strany konfliktu. Obě válčící strany z pochopitelných důvodů mohou vypouštět zcela, nebo částečně nepravdivé (zavádějící) informace.

Redakční obsah PL pojednávající o tomto konfliktu **naleznete na této stránce**.

autor: **Radim Panenka**

